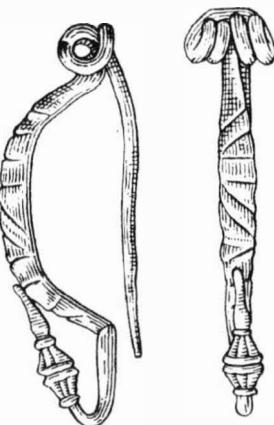

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESkoslovenské akademie věd
v Brně

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1972

BRNO 1973

von 380×280 cm, die Wände waren schräg und gingen allmählich in einen unebenen Boden über, welcher 45 cm tief war. Ungefähr in der Mitte war in den Boden ein grosser Stein mit flacher Oberkante eingetieft und ober dieser war eine 3—5 cm mächtige Graphitschicht. Grube 210 hatte eine regelmässige rechteckige Form; die Seiten betragen 540×280 cm, die Wände waren fast senkrecht, der ebene Boden befand sich in einer Tiefe von 45 cm. Inmitten der kürzeren Wände waren zwei Pfosten eingetieft. Es ist ersichtlich, dass sich die Objekte am Hange längs des Baches Újezdka zogen, stellenweise bilden sie Komplexe, welche wir als Reste von Gehöften betrachten können.

LATÉNSKÉ NÁLEZY Z MOHELNICE (okr. Šumperk)

RUDOLF TICHÝ, AÚ ČSAV Brno

(Tab. 32—33)

Při dálším rozšířování těžebního prostoru místní provozovny n. p. Těžba štěrkopísku směrem severním¹ došlo v inundacním terénu na pravém břehu řeky Moravy k narušení několika objektů z laténského období. Z nich přinesl zejména objekt 083 množství zlomků zajímavé keramiky (tab. 32—33), které jej datují, společně s bronzovou, pravděpodobně mladší duchcovskou spouhou (částečně poškozenou) do období LB 2 (tab. 32 : 2).² K nálezům z tohoto poměrně nehlubokého objektu (hloubka cca 30 cm po odebírání horní části budozerem), jehož přesný půdorys nebylo možno již zachytit, patří též železný předmět, patrně nůž, opracované pískovcové kameny a kusy lítované mazanice.

Nové nálezy na Mohelnickém sídlišti jsou dalším dokladem o osídlení v době laténské³ v Horním Ponoraví.

Poznámky:

¹ R. Tichý, Rettungsgrabung in Mohelnice als XII. Grabungssaison (Bez. Šumperk). PV 1970, Brno 1971, 8—10; iž, PV 1971, Brno 1972, 17—21.

² Děkuji dr. K. Ludíkovskému, CSc. a dr. J. Medanovi, CSc. z AÚ ČSAV Brno za zhlédnutí nálezů.

³ R. Tichý, Neolithické sídliště v Mohelnici na Moravě. AR VIII 1956, 8.

Latènezeitliche Funde aus Mohelnice (Bez. Šumperk). Bei weiteren Terrainherrichtungen¹ kam es im Inundationsterrain am rechten Ufer der Morava auch zur Störung von einigen Objekten aus der Latènezeit. Von diesen brachte insbesondere Objekt 083 eine Menge von Keramikbruchstücken, welche es gemeinsam mit einer bronzenen, vermutlich jüngeren Duxer-Fibel in den Zeitabschnitt LB 2 datieren². Zu den Funden gehört auch ein eiserner Gegenstand, offensichtlich ein Messer, bearbeitete Sandsteine und geglättete Lehmbeiwurfstücke. Die neuen Funde auf der Siedlung bei Mohelnice sind ein weiterer Beleg von einer Besiedlung aus der Latènezeit³ im oberen Marchgebiet.

LATÉNSKÉ SÍDLIŠTĚ V POPOVĚ (okr. Gottwaldov)

JIRÍ MEDUNA, AÚ ČSAV Brno

(Tab. 34 : 2—7)

Koncem října 1972 oznámil Jan Bařinka, že při stavbě svého domku v Popově nalezl pravěké střepy. Lokalitu navštívil 6. 11. 1972 S. Stuchlík, který zjistil okolnosti nálezu a převzal archeologický materiál.

Naleziště leží v katastru obce Popov (okr. Gottwaldov) v trati „Podlaží“ v údolí mezi kótami 383,9 a 430,6, vzdušnou čarou 850 m severně od železniční zastávky Popov, na levém břehu bezejmenného potoka, vlévajícího se z levé strany do Havránekova potoka. Staveniště bylo asi 30 m severně toku potoka na jižním svahu návrší s kótou 430,6, od ústí do potoka Havránekova 300 m směrem k severovýchodu. Od soutoku obou vodních toků teče Havránekův potok 700 m k jihu a 200 m západně od železniční zastávky Popov se z levé strany vlévá do řeky Vláry. V sou-

vislosti se stavbou domku hloubil J. Bařinka odpadní jímku, v jejímž jednom rohu byla podle jeho sdělení tmavá vrstva se střepy. V době ohledání naleziště však už její stopy nebyly patrné ani na dně výkopu ani v jeho stěnách. Další střepy se našly nedaleko jímkyně při hloubení jam pro sázení stromků. Získané střepy jsou z laténských hrnců zdobených svislým hřebenováním, vyrobených ze zrnitého materiálu bez příměsi tuhy i z hlíny tuhové. Mimo těchto tvarů se našly i zlomky misek se zataženými okraji a jeden střep soudkovitého poháru. Z lokality pochází úštěp červeného radiolaritu se zelenavými žilkami.

V keramice z Popova jsou zastoupeny tvary, na jejichž základě je možno sídliště datovat do mladší doby laténské a přiřadit je tak ke skupině laténských sídlišť v Povláří (M. Čižmář — S. Stuchlík, SPFFBU E-14 1969, 278—282, obr. 8—10). Sledování laténského osídlení v oblasti Vlárského průsmyku je velmi důležité, neboť se tu ocitáme na pomezí územního rozšíření kultury laténské a púchovské. Hranici obou kultur je možno zatím stanovit pouze hypoteticky, respektive jen na základě dosud nečetných dokladů, pocházejících vesničky ze sběrů. Každý nový nález z oblasti karpatských přechodů z Moravy na Slovensko je významný, neboť se stále zřetelněji ukazuje, že horská údolí na moravsko-slovenském pomezí byla v pozdní době laténské poměrně hustě osídlena. Jaký byl vztah obou kulturních složek v této oblasti — laténské (keltské) a púchovské — bude možno stanovit až na základě systematických výzkumů. Zařazení jednotlivých lokalit podle ojedinělých nálezů a sběrů je většinou nemožné, poněvadž náplň púchovské kultury není zatím tak dokonale známa jako materiál laténský a navíc se zdá, že podíl obou složek (čistě laténské a čistě púchovské) není ve všech oblastech púchovské kultury stejný. Přes problematičnost kulturního zařazení sběrového materiálu z Povláří musíme nálezy z Popova zatím přiřadit k okruhu laténskému, neboť v dosud získaných nálezech se púchovská keramika nevyskytuje.

Latènezeitliche Siedlung in Popov (Bez. Gottwaldov). Beim Bau eines Hauses fand Jan Bařinka prähistorische Scherben. Den Fundort besuchte am 6. 11. 1972 S. Stuchlík, welcher die Fundumstände feststellte und das archäologische Material übernahm. Der Fundort liegt am linken Ufer eines namenlosen Baches, der in der Havránek Bach fließt, welcher 200 m westlich von der Eisenbahnstation Popov in den Fluss Vlára mündet. Beim Aushub einer Abfallgrube und beim Graben von Gruben für Obstbäume fand man Scherben von latènezeitlichen Gefäßen und einen Radiolaritabspliss. Die neu festgestellte latènezeitliche Lokalität in Popov vermehrte die Zahl der latènezeitlichen Siedlungen im Vlára-Gebiet, welche wichtig für die Bestimmung der geographischen Verbreitung der latènezeitlichen und der Púchover Kultur in Ostmähren in der späten Latènezeit sind.

LATÉNSKÉ HRNČÍŘSKÉ PECE V BRUMOVICÍCH (okr. Břeclav)

KAREL LUDIKOVSKÝ, AÚ ČSAV Brno
(Tab. 35)

Místní zájemkyně o pravěké památky obce J. Páleníková objevila při prohlídce ropovodní trasy pozůstatky dvou laténských hrnčířských pecí. Naleziště se nachází při severním okraji obce, nedaleko domu Jana Staňka, ve vzdálenosti 22 m od ropovodní značky u cesty, směřující do údolí potoka Haraska. Průkop narušil pec v hloubce 1,60 m pod úrovní dnešního terénu; obě měly průměr 0,80 m a výšku 0,70 m. Podrobnejší dokumentace nemohla být pořízena; z výkopu se jmenované podařilo zachránit úlomky keramiky a fragmenty dřevoraného roštu.

V inventáři se nacházejí misky s esovitou profilací okraje a náznakem válcového hrdla, některé se zesíleným okrajem, zlomky nádob s plastickou lištou nebo odsazením pohrdlí, spodní části kalichů (nožky) aj. Z tuhové keramiky jsou to zlomky okrajů a stěn. Keramika je vyrobena na hrnčířském kruhu z jemné hlíny a dobře vypálena. Inventář doplňují zlomky roštu v dochované síle až 0,09 m s průměrem průchodů 0,035 m.

Latènezeitliche Töpferöfen in Brumovice (Bez. Břeclav). Bei der Untersuchung der „Pipeline“ Trasse entdeckte J. Páleníková am Nordrand der Gemeinde bei dem Weg, welcher in das Tal des Baches Haraska verläuft, zwei latènezeitliche Töpferöfen. Beide hatten einen Durchmesser von 0,80 m und eine Höhe von 0,70 m. Bei der Grabung gelang es Schüsselbruchstücke, Gefäßbruchstücke, untere Kelchteile, usw. zu bergen. Die Keramik ist auf der Drehscheibe aus feinem Ton oder graphitiertem Material hergestellt und gut gebrannt. Das Inventar wird durch Fragmente eines typischen Töpferofenrostes in einer erhaltenen Stärke von 0,09 m mit Luflöchern ergänzt.

P R E H L E D V Ý Z K U M Ū 1 9 7 2

Vydává: Archeologický ústav ČSAV v Brně, sady Osvobození 17/19

Odpovědný redaktor: Akademik Josef Poulik

Redaktori: Dr. A. Medunová, dr. J. Meduna, dr. J. Řihovský

Překlady: Dr. R. Tichý, E. Tichá

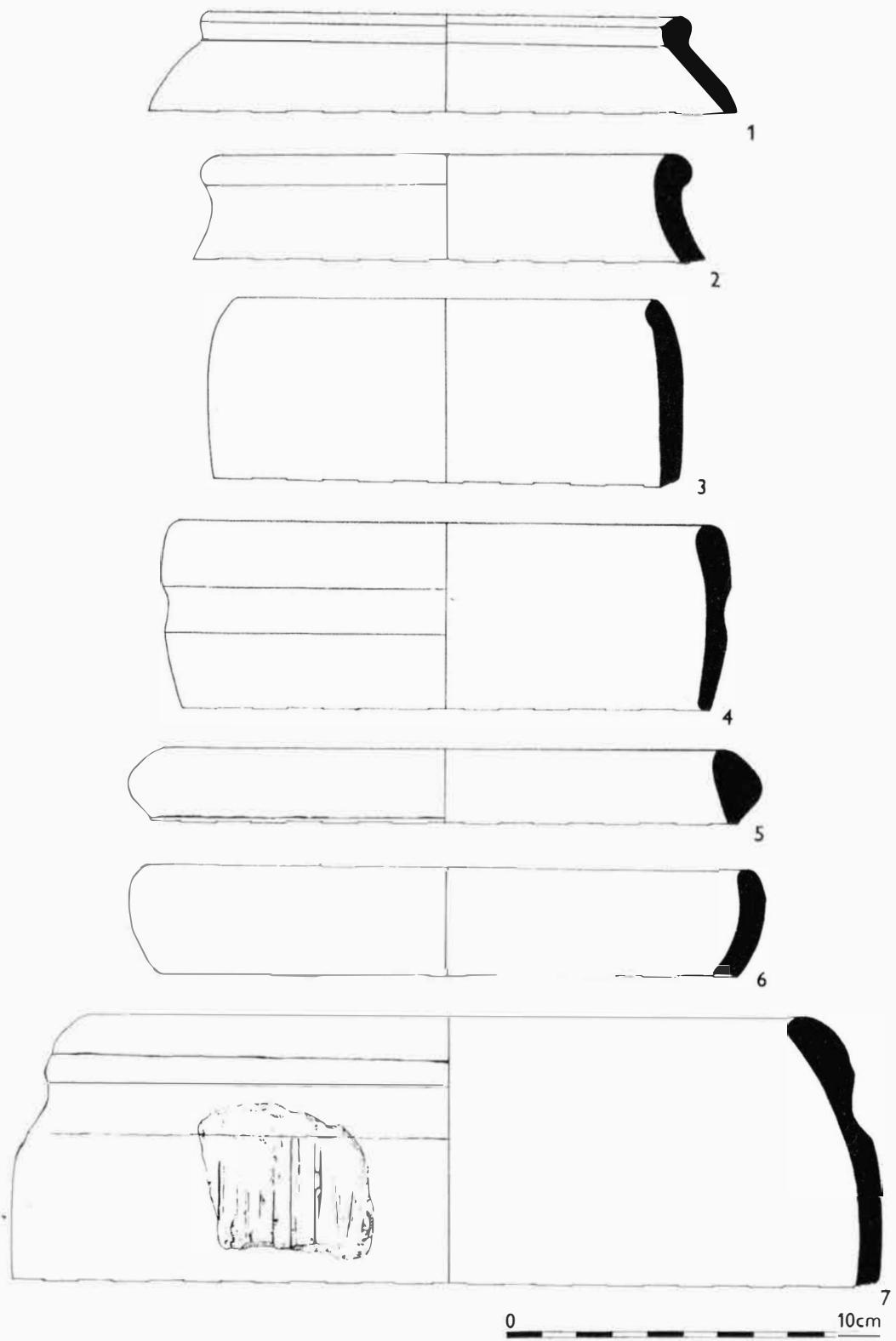
Kresby: Doc. dr. B. Klíma, M. Bálek, A. Životská

Na titulní obálce: laténská spona z Rajhradu

Tiskem: Graflia, n. p., Brno, provozovna 04, Gottwaldova 21

Evidenční číslo ÚVTEI—73332

Vydáno jako rukopis — 450 kusů — neprodejné

Tab. 34

1 Rymice (okr. Kroměříž). Střep časně przeworské kultury; 2–7 Popov (okr. Gottwaldov). Zlomky laténské keramiky. — 1 Rymice (Bez. Kroměříž). Scherbe der frühen Przeworsk-Kultur, 2–7 Popov (Bez. Gottwaldov). Bruchstücke latènezeitlicher Keramik.